

*K*vinnodräkt
från
*O*kome socken, *F*ausrås härad

*H*istorik om *O*kome

*K*vinnodräkt

Vid Hembygdsföreningens årsmöte år 1952 väcktes förslag, att hembygdsföreningen skulle taga till uppgift att stimulera intresset för de gamla sockendräkterna. Undertecknad fick i uppdrag att undersöka, om något eventuellt intresse kunde förefinnas.

Den första åtgärden blev att hos hemslöjdsföreningen i Halmstad begära uppgifter om utseende på samt kostnader för de olika dräkterna i Halland samt därefter utlysa ett möte för hugade spekulanter. Det var med spänt intresse jag gick till detta första möte. Jag tänkte: Kommer en, kommer tio, eller kommer ingen alls? Det sista var ju ganska tänkbart, men hoppet fanns. Kommer åtminstone fem, så är jag nöjd, tänkte jag. Där kom fem och två därtill hade anmält, att de ville vara med. Början blev alltså god och fortsättningen ännu bättre. Det var med stor tillfredsställelse jag tog emot alla anmälningar. Vilken skulle man nu välja bland alla de vackra färgplanscherna med dräkter från halländska socknar? Tyvärr ingen från Okome och på hemslöjdsföreningen kände man inte till, om någon sådan överhuvudtaget funnits. Vi hade väl inget annat att göra än resignera och välja bland dem som fanns. Geografiskt var Årstad den närmaste av de socknar som hade egen dräkt. Här kan dock påpekas, att den s. k. Årstaddräkten på Nordiska museet är sammansatt av dräktdelar från fyra olika socknar.

En av deltagarna erinrade sig emellertid, att bland den efterlämnade kvarlåtenskapen efter Vilma Larsson, Gällsås, fanns en väst, ett förkläde samt en svart hätta. Dessa saker äges numera av två systerdöttrar till den avlidna, vilka välvilligt ställde dem till förfogande.

Nu gällde det, att efter dessa kunna reconstruera den gamla dräkt, som tydligen funnits i Okome-Köinge. Dr Salvén kontaktades om saken, och han visade stort intresse för den. Men som den strängt upptagne man han var, dröjde det ganska lång tid, innan ordf. i hembygdsföreningen och jag kunde få ett sammanträffande till stånd. Entusiasmen var stor från alla håll, och resultatet blev, att förklädet och västen skulle sändas till hemslöjdsföreningen i Halmstad med behäran om hjälp att väva prover. Förklädestyget blev en exakt kopia av det gamla förklädet och är till mönster och färg ett av de vackraste man kan se bland de halländska sockendräkterna. Anmärkningsvärt är, att tyget är randigt på tvären, en ovanlig företeelse i Halland, vilket lär ha förekommit, förutom i Okome endast i Askome och Nösslinge.

Vid valet av färg till kjolen hade vi att välja bland färgerna brunt, blått, svart och grönt. Med tanke på den breda svarta randen i förklädet ansåg vi svart kjol var lämpligast.

Mössan av siden fick den vackra gröna färgen som i förklädet. Något broderi ansåg dr Salvén, att vi inte skulle ha, eftersom något sådant från Okome, trots efterforskningar bl. a. på kulturhistoriska museet, inte kunnat påträffas. Den gamla mössan vi hade att se efter av en enkel svart. Enligt traditionen bars sådana av gifta och fästmör och över den hade man välvärkta, vita kläden av cambridge eller bomull.

Schalarna, som ju ofta var fästmansgåvor, varierade i allmänhet i färg och mönster. Hemslöjdsföreningen rådde oss att sy vita tyllschalar. Men dr Salvén påpekade, att det står var och en fritt att använda kulört schalett istället eller som ombyte.

När så färger och mönster till dräkten var fastställda, återstod att få vävt allt materialet. Inte mindre än tjugo damer hade valt att sy Okomedräkten och fem sydde Årstaddräkten. Hemslöjdsföreningen i Halmstad var överhopad med arbete och några väverskor kunde av olika orsaker inte åtaga sig att väva det. Så vi fick vänta en del. Helt sysslolösa var vi emellertid inte; överdelen i vitt linne och med fina broderier var inte gjord i en handvävdning. Efter hand fick vi emellertid material till övriga dräktdelar och ungefär tre år efter upprinnelsen, kunde vi skruda oss i den nya vackra dräkten, som enligt dåvarande museiintendenten och landsantikvariens ombud, de. Salvén skall kalla Okome sockendräkt. Dräktens nuvarnade utformning grundar sig nämligen på noggranna forskningar. För den intresserade kan nämnas, att i "Vår bygd", årgång 1933 och 1934, finns en redogörelse av Sandklef och Bexell, vilka gjort en grundlig inventering av gamla halländska sockendräkter.

Det har varit stor glädje för all oss, som fått medverka till den gamla dräktens pånyttfödelse och vi kan vara stolta att få kalla en sådan vacker sockendräkt vår. Vår förhoppning är, att den skall komma till heder och ära nu och allt framgent.

Lilly Fjellman

Kvinnodräkt från Okome, socken, Faurås härad

Dräktdel Beskrivning	Förlaga Härad, socken, Inventarienummer	Dräktmaterial	Vävnota-, mönsterritare
Överdelar			
Linne, halslinning Smocksömsbroderier på ärmarna ner till och på axel och halslinning	Breareds socken, Halmstad	Linne Rosa bomullsgarn Knyppelgarn 85/2	
Kjolar			Hemslöjden men även vävt av bygdens folk.
Livstycken			I smala och breda ränder i damasttyg, (samma som Köinge) men då vävde man upp ränderna i de färger som fanns på originalet. Från Vilma Larsson, Gällsås vans livstycke var kommit från Lustorp Köinge som hennes mamma trotsigen hade med sig när hon gifte sig och flyttade till Gällsås.

Kvinnodräkt från Okome, socken, Faurås härad

Dräktdel Beskrivning	Förlaga Härad, socken, Inventarienummer	Dräktmaterial	Vävnota- mönsterritare
Förkläden	Privat ägo. Från Vilma Larsson. Gällsås, Okome.	Varp. Svart bomullsgarn. 30(2 Inslag svart och kulfört bomullsgarn 30)2 Sked 60/10 2 tr i rör	
Huvudbonader	Finns original i en svart hättan men det som blev var militärgrönt.	Gällsås, Okome	
Lin	Lin, broderat, med bomullstyrl.		

Kvinnodräkt från Okome socken, Faurås härad

Dräktdel Beskrivning	Förlaga Härad, socken, Inventarienummer	Dräktmaterial	Vävnota-, mönsterritare
Ytterplagg Grön schal, mersiserat garn broderad med silkegarn. Originalt sytt med fint bomullsgarn. Tyllschal med broderi.	Från Berta Persson, Stocken Tyllschal, Harplinge dräkt som även används till Okome dräkt.		
Smycken Spänne, Knäspänne	FHM 2013 Förvärvat från Nils Johnson samling. 1943. Tillhör Aron Nilsson, Näraryby, Okome	6 × 5 cm Vackert knäspänne av silver till mansdräkt, rektangulär form med avsmalnande hörn samt längs ramens mitt låga pyramidtoppar. Material: Metall, Silver Teknik: Pressat Mått: 8,5 × 5,5 cm	

Okome Kvinnodräkt

Livstycke

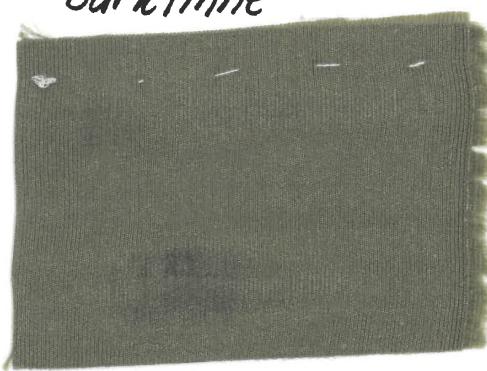

Foder

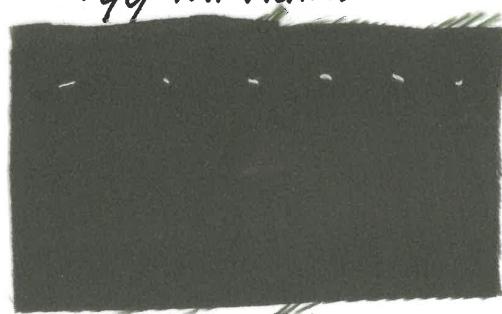

Kjoltyg

Särklinne

Tyg till hårta

Tull till lin (stucke)

Tua till hårta

O_kome Kvinnodräkt

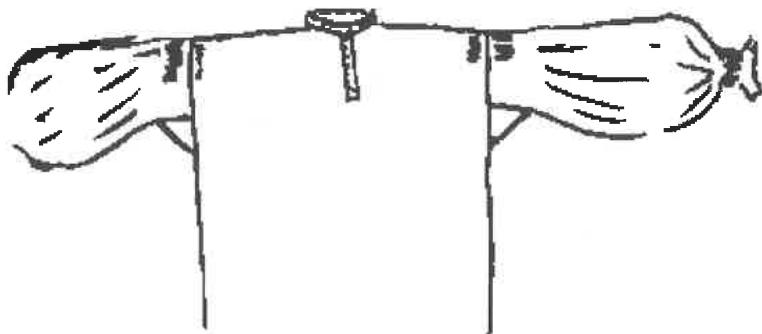

Förkläden

Hemvävt band till förkläde

Överdel

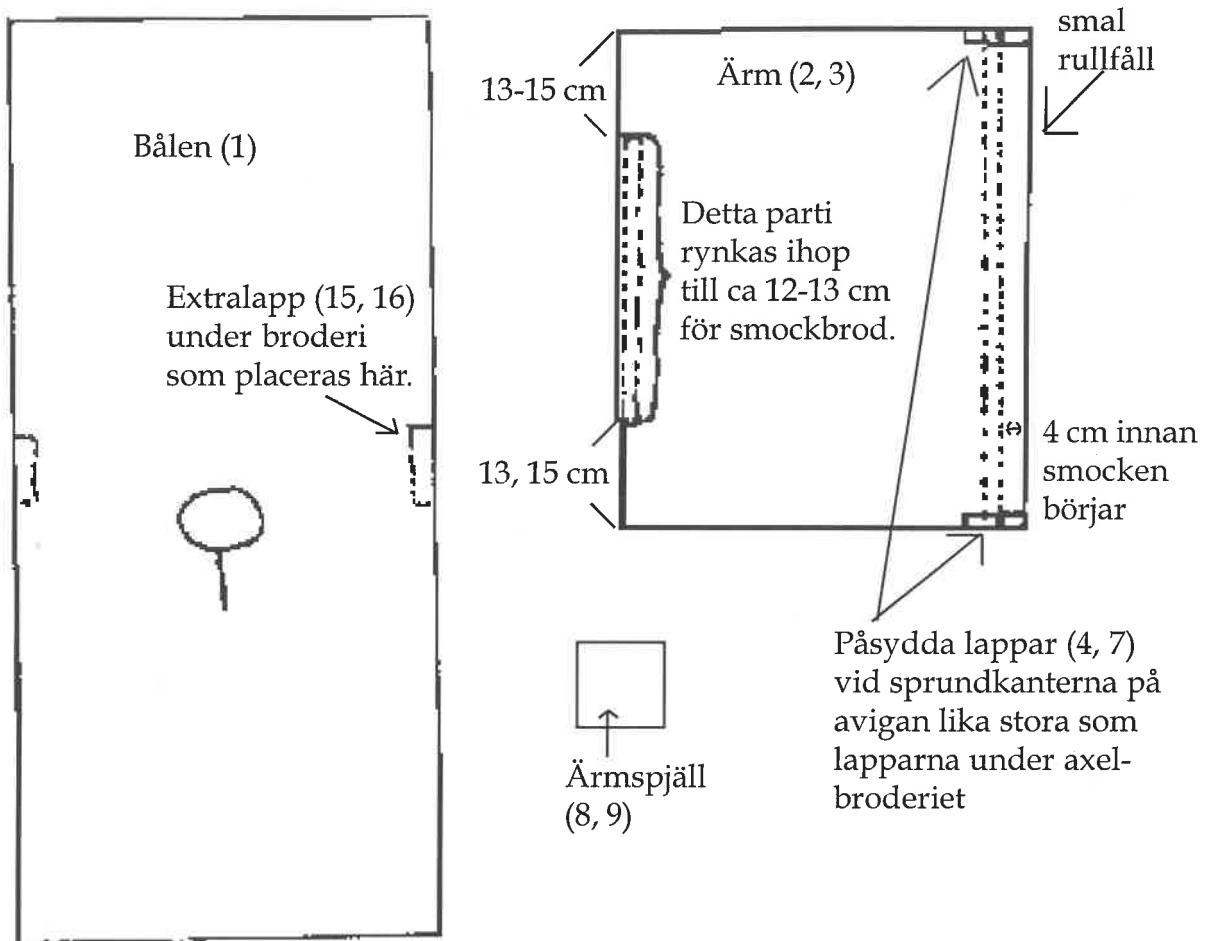
Särk av vitt linne, broderad i rosa lingarn.
Särken kommer från Breared i södra Halland.
NM 141 826. Maskinsydd kopia sydd 1924 efter HM 137 40.

Kjol

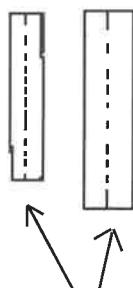

Kjol i svart ylle, vävd i tyskaft. Veckad i 2-3 cm breda veck. Motveck
bak men slät fram. Skoning nertill av bomullstyg.
Okome sn, Faurås hd

Breareds särk med smocksöm (18 bitar komplett)

Halsremsa (12) viks på
mittén (längden) och
broderas övre halvan
innan den sys fast.

Remsor som kantar sprundet
fram till. Den bredare, som
kommer att ligga över broderas
på den halva som kommer att
synas. (Båda viks på mittén se
linjen på skissen!) Den smala
remsan döljs av den andra.
(13, 14)

Runt ärmhålets söms-
måner sys en extra
tygremsa för att dölja
"trasorna" (17, 18)

Smal broderad
remsa sys på
ovan smock-
broderiet.
(10-11)

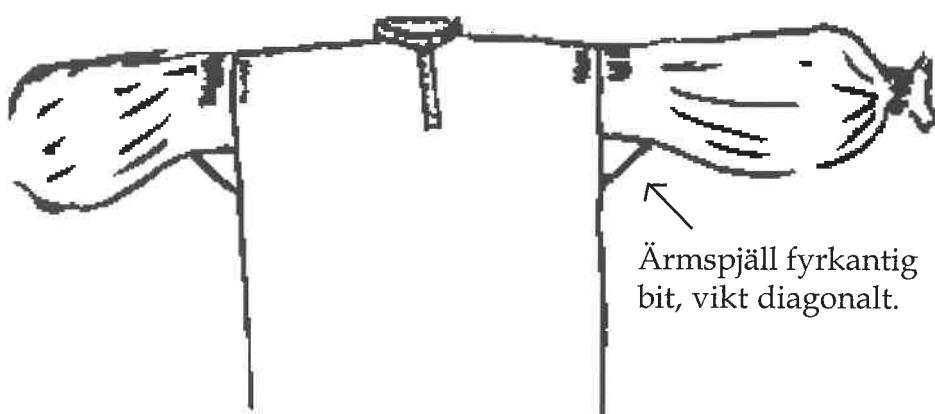
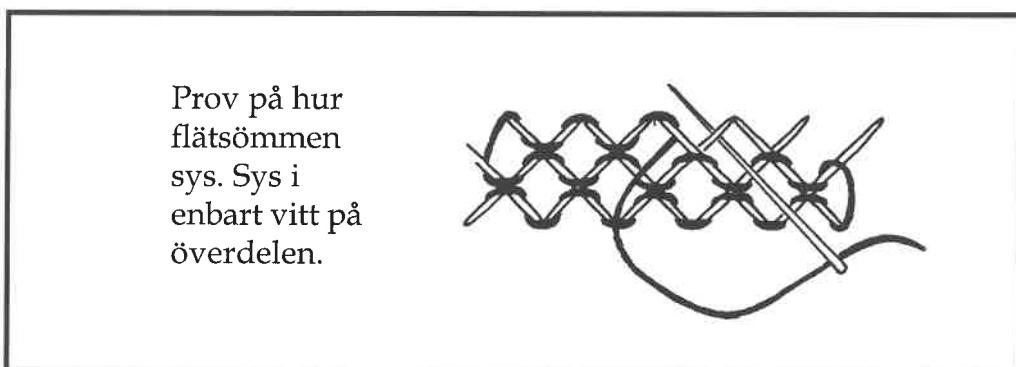
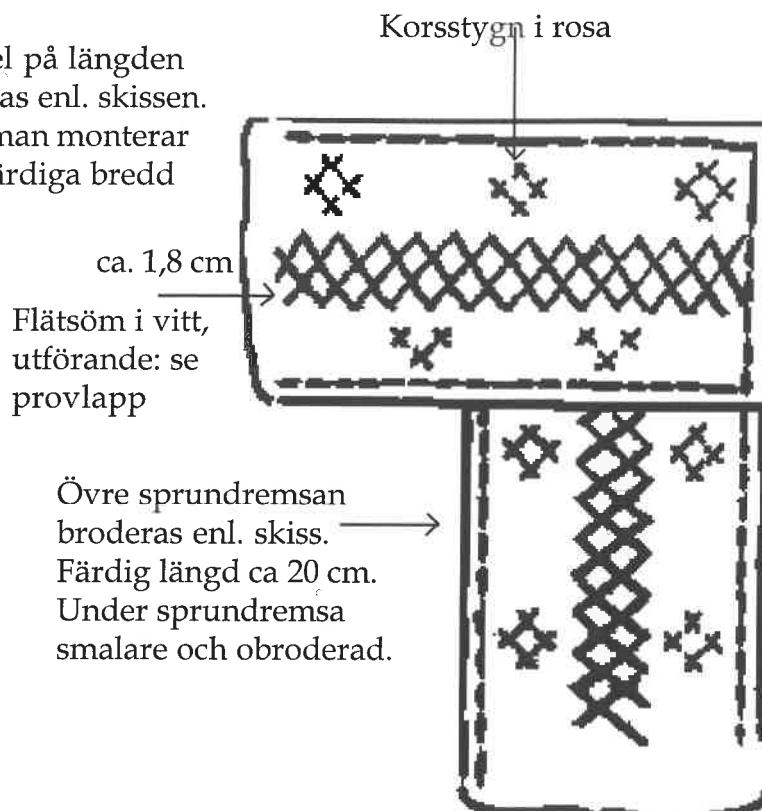

Sidsömmar för övrigt
sys som fällsömmar

Breareds smocksärk

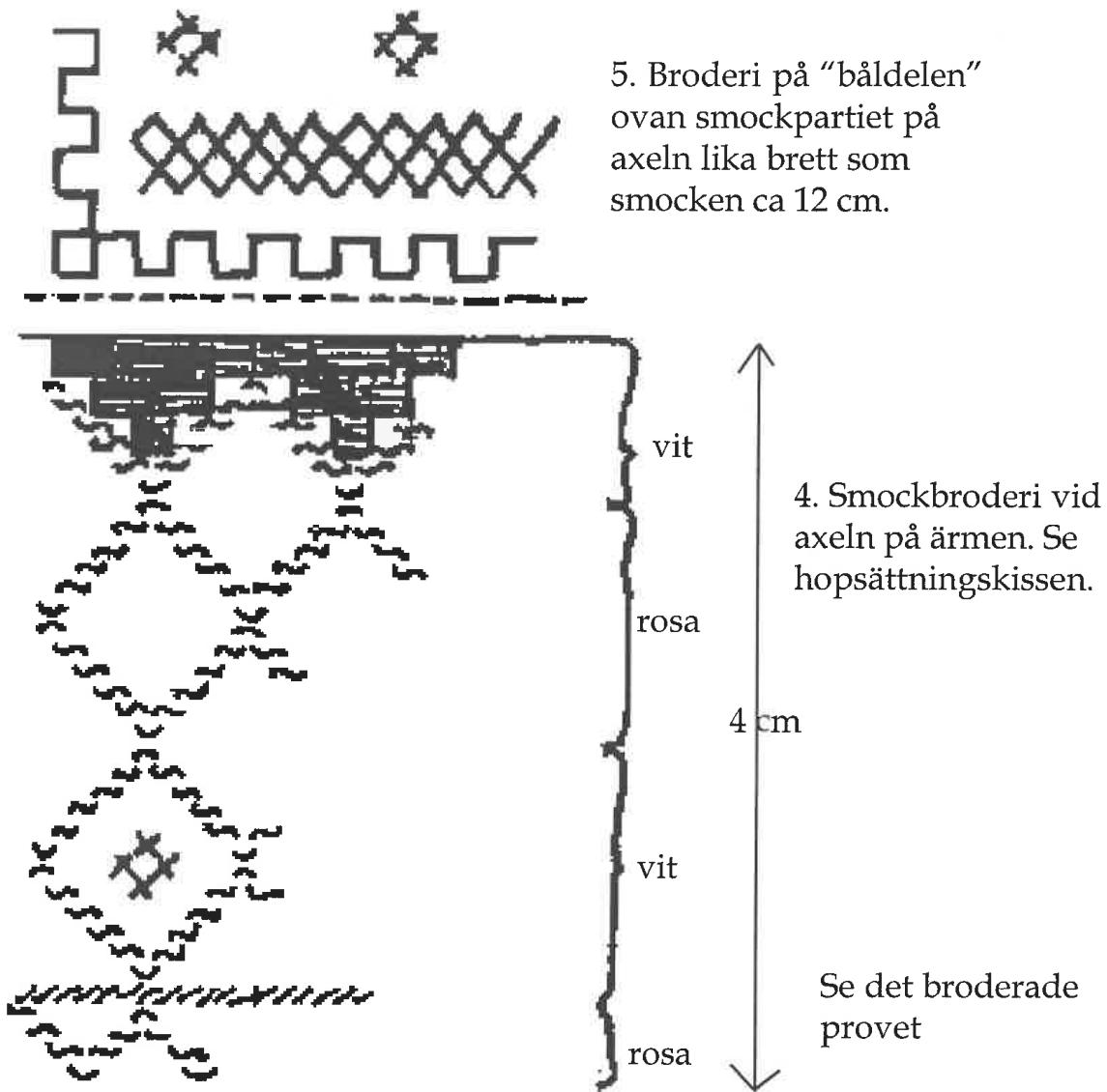
Överdel med smockbroderier

Halsremsan viks dubbel på längden och övre halvan broderas enl. skissen. Enklast brodera innan man monterar fast den. Halskantens färdiga bredd ca 1,8 cm.

Överdelen sys ihop med fällsömmar.
Ärmarnas smockbroderier, utföres innan de sys ihop med bålen.
Extra remsa är sydd runt ärmhålens sömsmåner så att ej trasorna kryper fram.

Breareds smocksärk

När man skall brodera smocksöm börjar man att dra rynktrådar så att rynkor bildas att sedan brodera i.

Broderingen underlättas av flera rynktrådar.

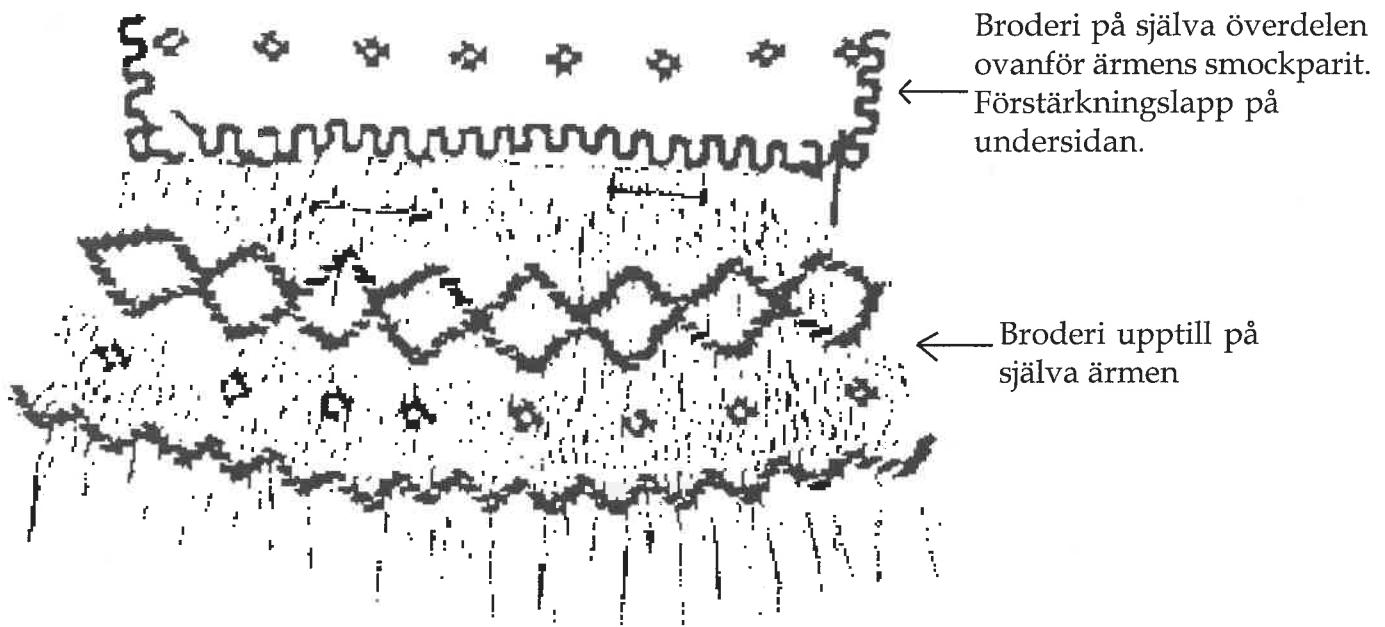
Det är viktigt att stygngen i de olika rynktrådarna kommer mitt över varandra.

Enklast är att köpa en bit stramalj med 2-3 mm mellanrum mellan hålen. Nåla fast den över partiet som ska rynkas och pricka linjer med hård blyertspenna. Tag bort stramaljen och tråckla med stark tråd efter prickmarkeringarna.

Trådarna kan sitta kvar sedan överdelen är färdig.

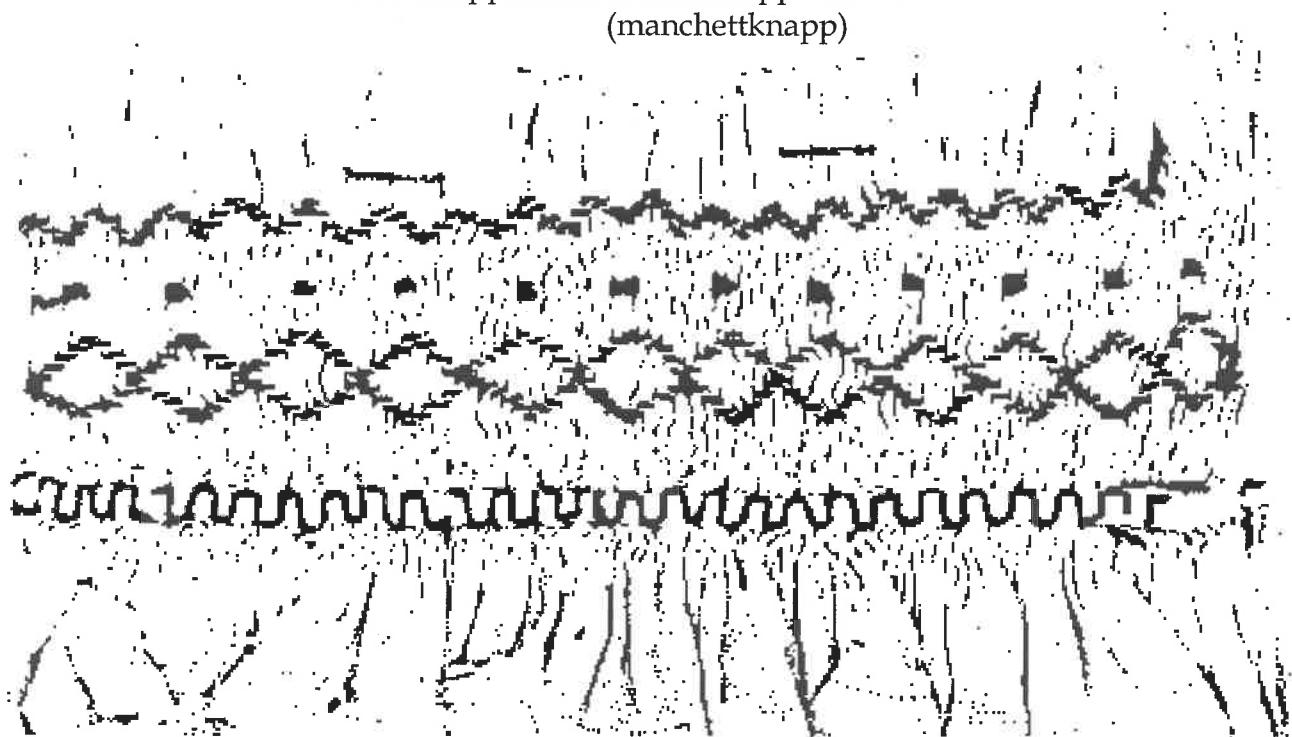
Breareds smocksärk

Överdel med smockbroderier

OBS! Ärmen är till formatet bredare än den är lång.
Upptill på ärmen lämnas ca. 13 cm orynkat tyg på var sida om
broderiet.
Extra remsa sydd runt ärmhålets sömsmåner.

Broderiet kring handleden.
OBS knapphålen för länkknapp i silver.
(manchettknapp)

Vävslag Kjol Okone

Varp Ullgarn 81, otvättat

Inslag Ullgarn 8/1 otvättat

Inslagstähet 10-11 ins/cm

Sked 60/10 ant. trädar i solv 1 ant. trädar i vör 2

Stadsträdning

Färdig bredd

Skedbredd 90 cm

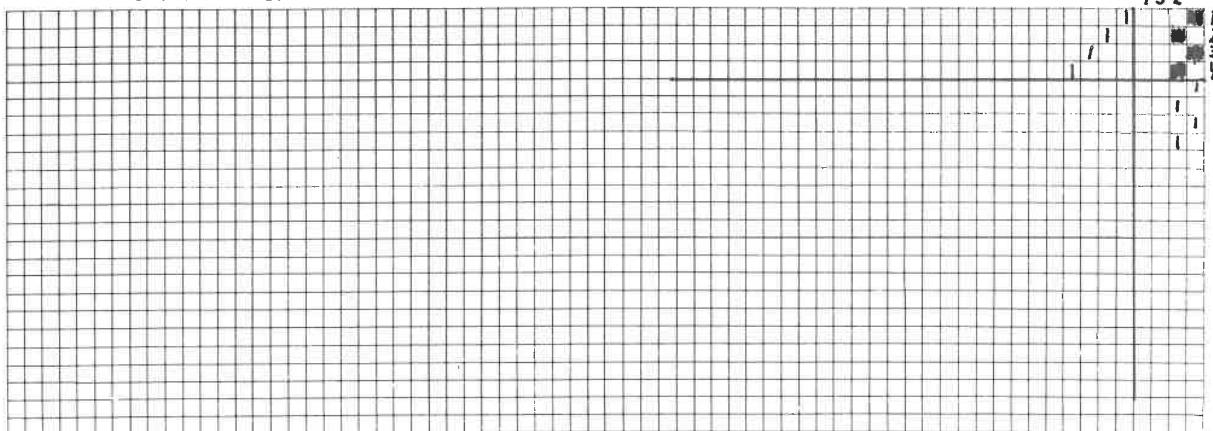
Trådantal 1080 tr

Vävlängd Varplängd

Varpordning — mönsterindelning — inslagsordning

Summa

Solvordning (inredning)

Vävnota

Vävslag	<u>Kjol Hembygdsdräkt</u>
Varp	<u>Ullgarn 8/1 otvättat</u>
Inslag	<u>Samma</u>
Sked	<u>60/10 ant. trådar i solv 1 ant. trådar i rör 2</u>
Inslagstäthet	<u>10 - 11 ins/cm</u>
Färdig bredd	
Skedbredd	<u>90 cm</u>
Trådantal	<u>1080 tr</u>

Vävpöschning — mätningar

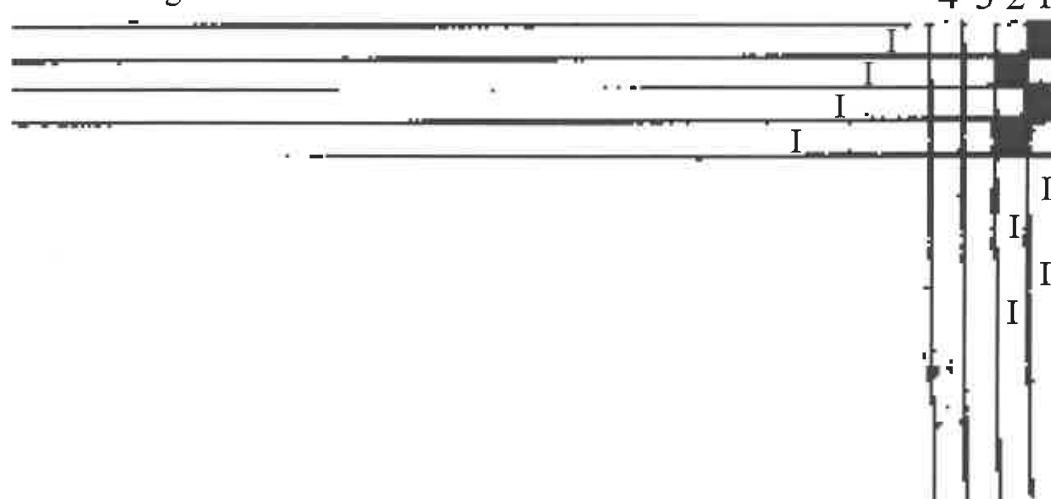
Summa

Trådgarnslängd

Summa

Solvordning

Livstycke

Livstycke, damastvävt i randigt.
Okome sn, Faurås hd.

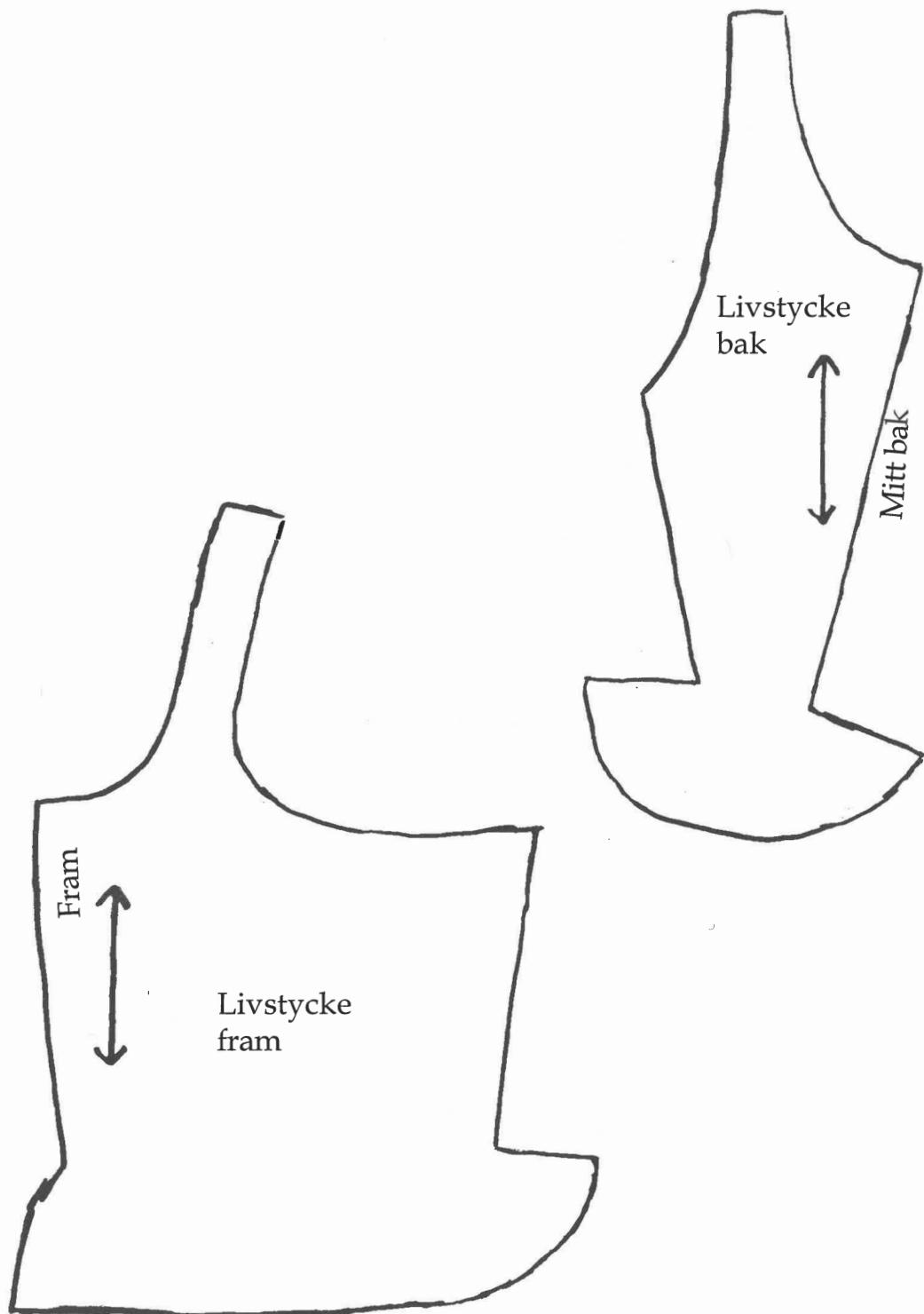
Livstycke

Okome sn, Faurås hd

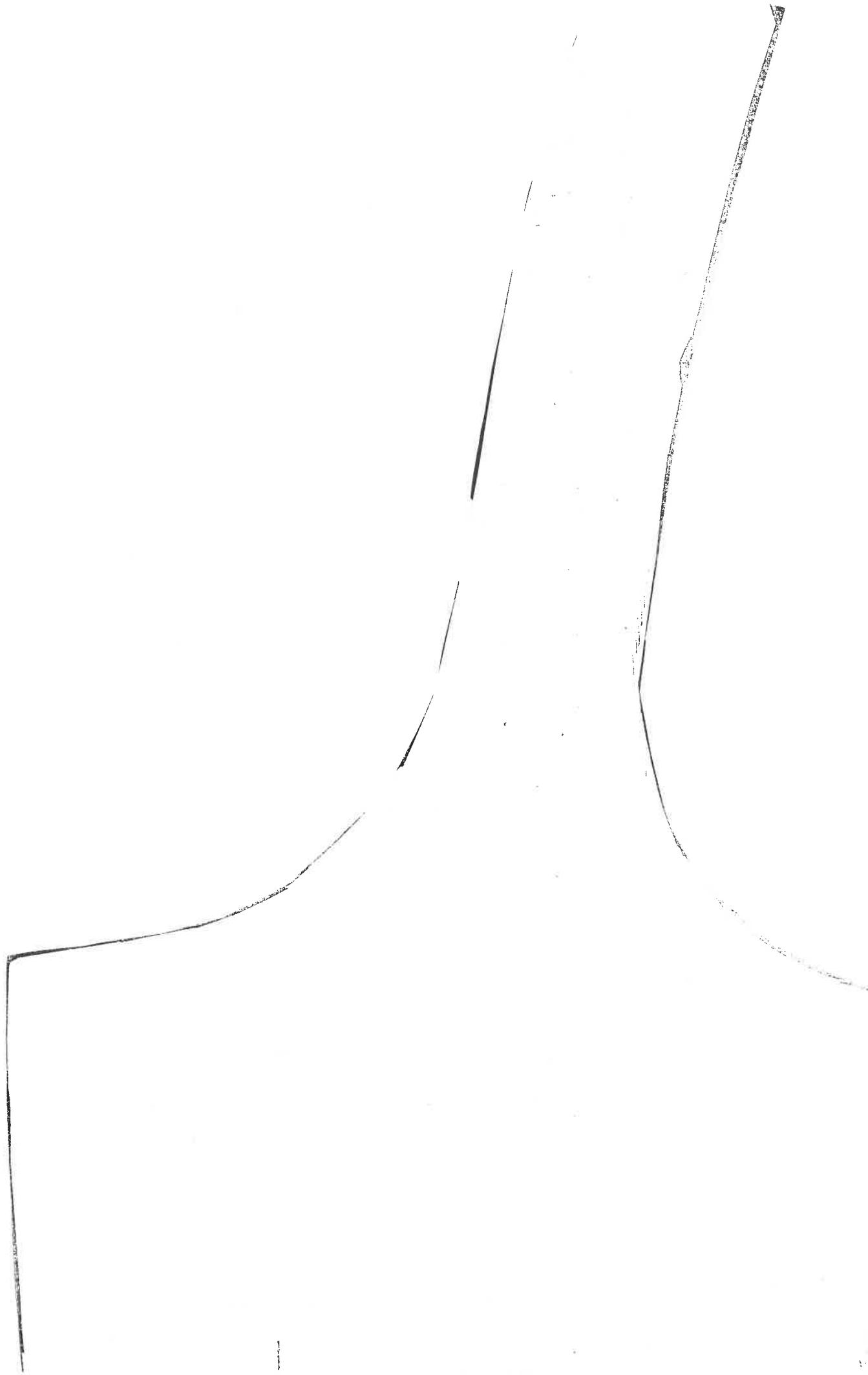

Livstycke
Okome sn, Faurås hd

Detta mönster det äldsta som Signe Andersson, Getinge hade i sin ägo.

Det mänster som vi sytt Köinge livstycke är modell från Nordiska museet med de längre skörten.

Fröll

Ljuslycke från

Okome.

Köringe

Detta mönster det ålåta som
Sigge Andersson fått inge här i
sin ägo.

Det mönster som vi rytt
Köringe Ljuslycke är modell
från Nordiska Museet med de
längre skörden

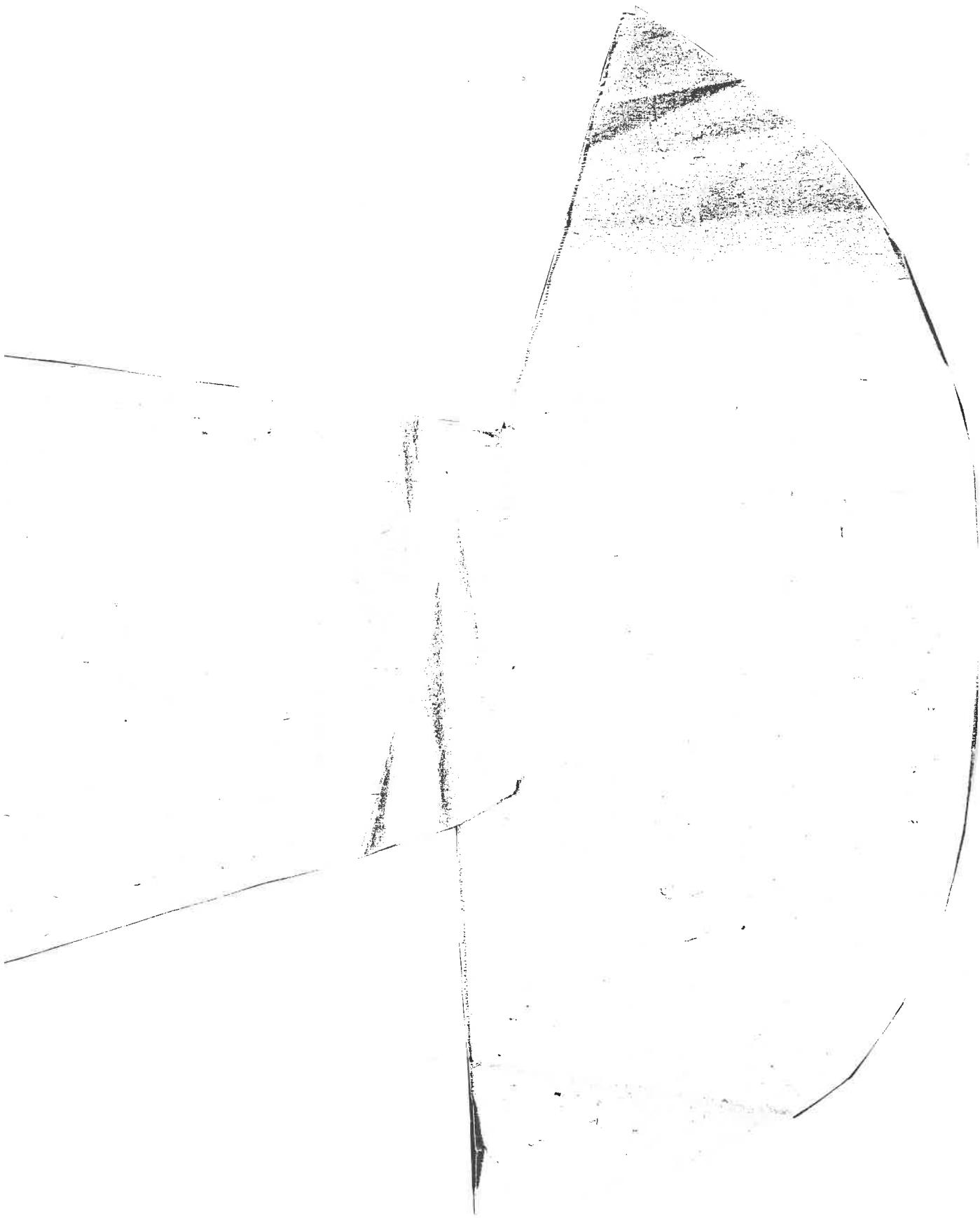
ll

Hitt. bah

Livskyoke bah

Hitt. bah

O home!

Hitt Bah

Livelyake bah

"Hinny"
Pineapple

Okone'

Vävslag Livstycke Okome

Varp Obl. bomq. nr 30/2

Inslag Vitt och Kul. Kamgarn

Inslagstäthet

Sked 65/10 2 tr. i rör

Stadträdning

Färdig bredd

Skedbredd

Trådantal

Vävlängd

Verpländet

Obs! De ränder som

består av vartannat

vitt och vartannat rött

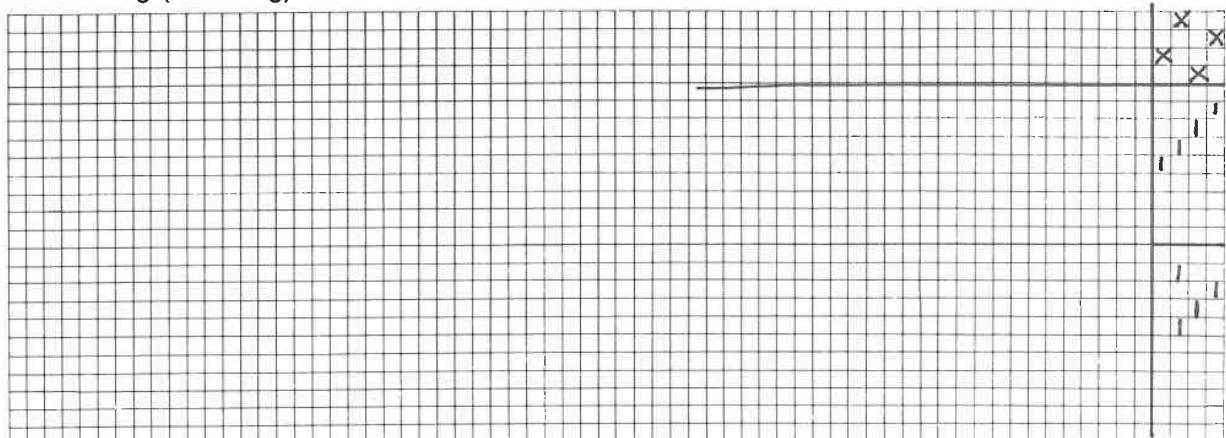
instag trampas i olik-

sidig kypert.

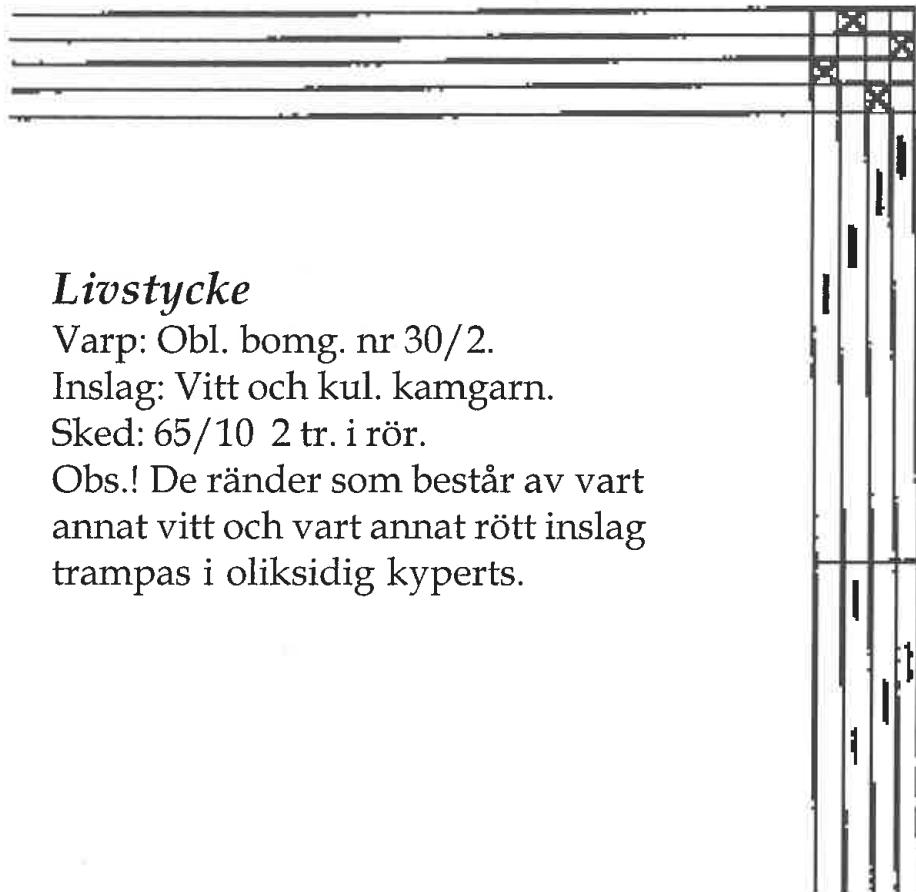
Varpordning = mönsterindelning = inslagsordning

Summa

Solvordning (inredning)

Livstycke

Livstycke

Varp: Obl. bomg. nr 30/2.

Inslag: Vitt och kul. kamgarn.

Sked: 65/10 2 tr. i rör.

Obs.! De ränder som består av vart annat vitt och vart annat rött inslag trampas i oliksidig kyperts.

Förkläde

Förkläde, tvärrandigt i svart, grönt m. fl. färger. Varp: svart bomullsgarn 30/2. Inslag: svart och kulört bomullsgarn 30/2. Sked: 60/20 2 tr i rör. Okome sn, Faurås hd

Förkläde

Okome sn, Faurås hd

Vävslag Förklärde Okome

Varp Svart bomq. nr 30/2

Inslag Svart borg. nr 30/2 och kul. merc. borg. nr 30/2

Sked 60/10 2 tr. i rör

Stadträdning -----

Färdig bredd -----

Skedbreed

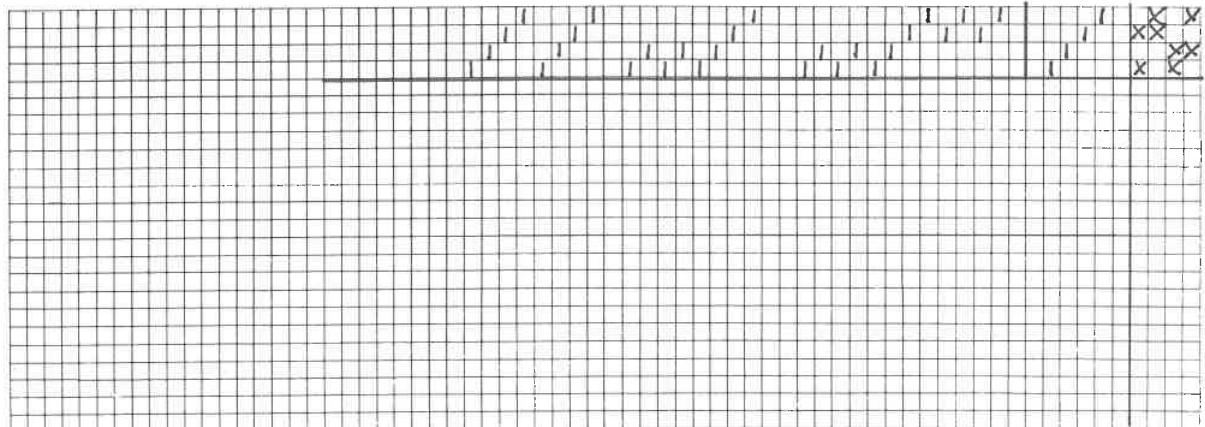
Trådantal

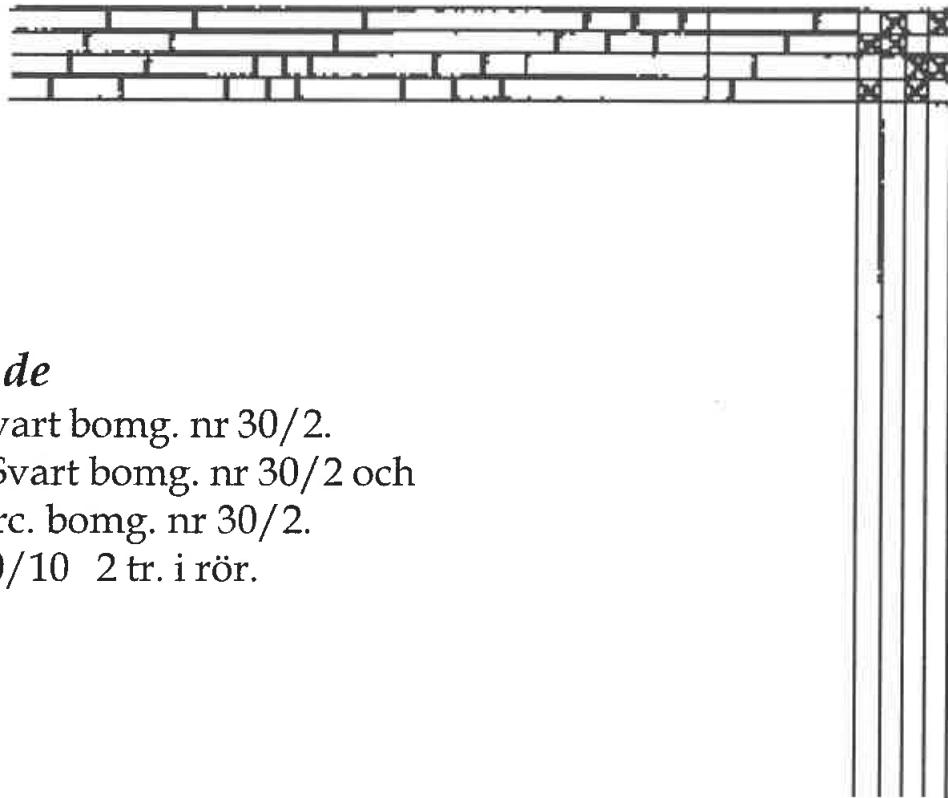
Vävlängd ----- **Varplängd** -----

[View Details](#) | [Edit](#) | [Delete](#)

Varpordning — mönsterindelning — inslagsordning **Summa**

Solvordning (inredning)

Förkläde

Varp: Svart bomg. nr 30/2.

Inslag: Svart bomg. nr 30/2 och
kul. merc. bomg. nr 30/2.

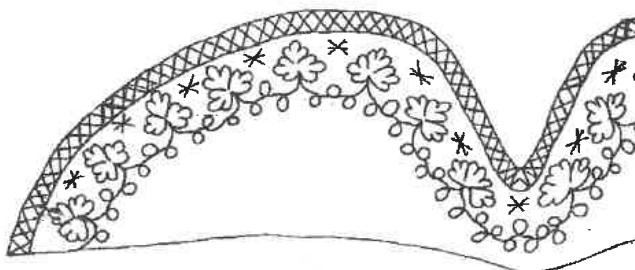
Sked: 60/10 2 tr. i rör.

Huvudbonad

Bindmössa i grönt.
Okome sn. Faurås hd.

Lin

Lin. Broderad på vit tyll. Bomullsgarn.

Tillbehör

Smycke.
Manschettknappar.
Väska
Skor
Strumpor,

Lin

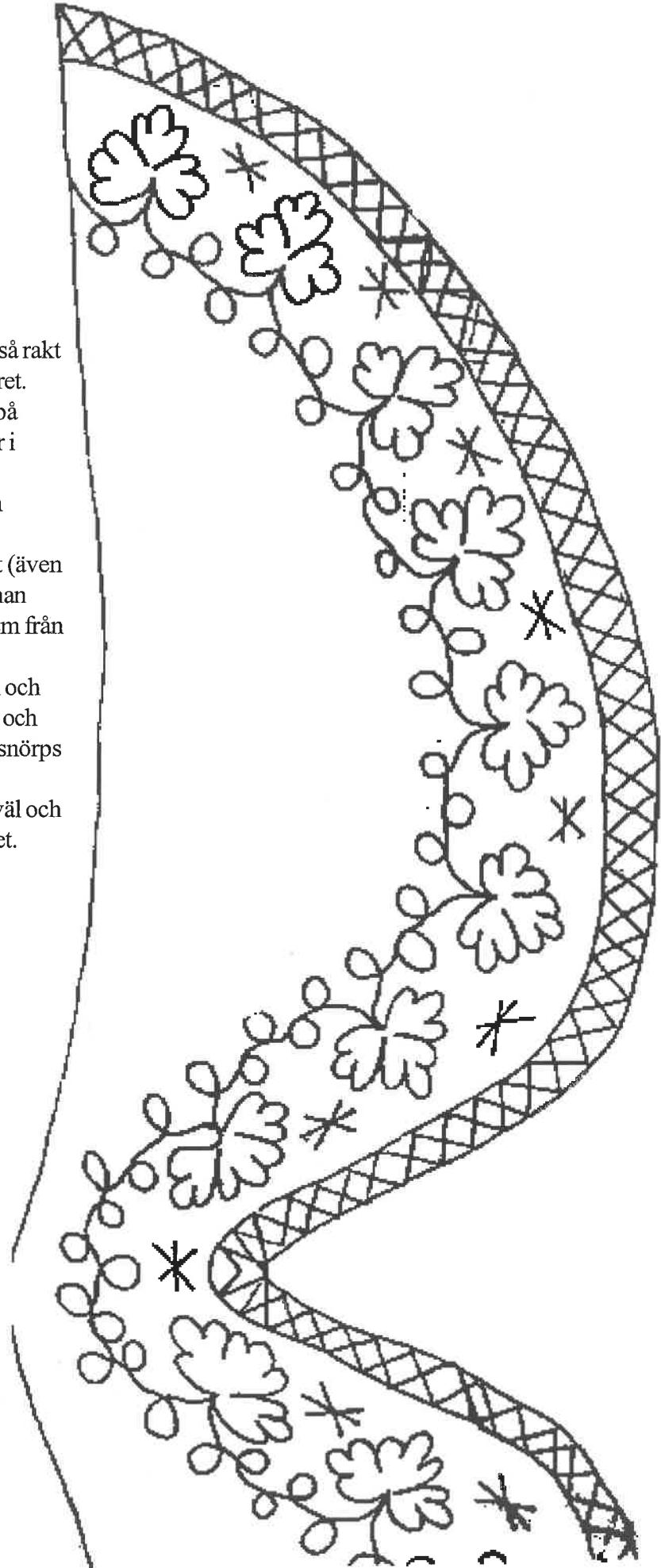
Lin: Träckla fast tyllen så rakt som möjligt över mönstret. Trä förstygns (med 1 tr. på nålen) efter alla konturer i mönstret.

Träd så korta stygn som möjligt.

När allt mönster är gjort (även ytterkonturen) klipper man bort överflödig tyll 0,5 cm från ytterkonturen.

Kasta om ytterkonturen och tyllen utanför, samtidigt, och dra åt så "sömsmånen" snörps ihop och försvinner.

Det färdiga linet stärks väl och skall ligga slätt över håret.

Bindmössa
Okome sn, Faurås hd

Frädratt.

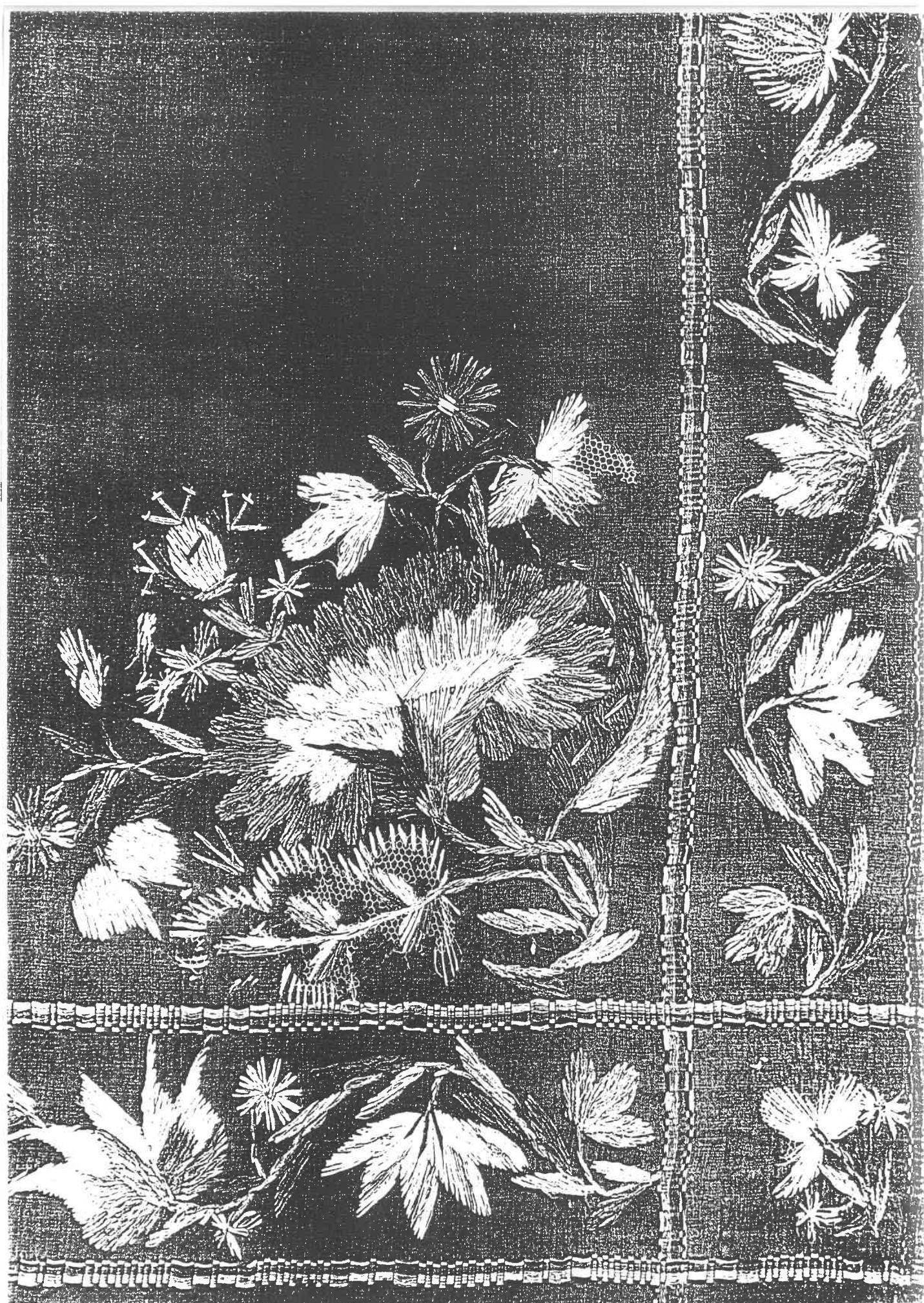
Okome Höglö
Ytterbyg

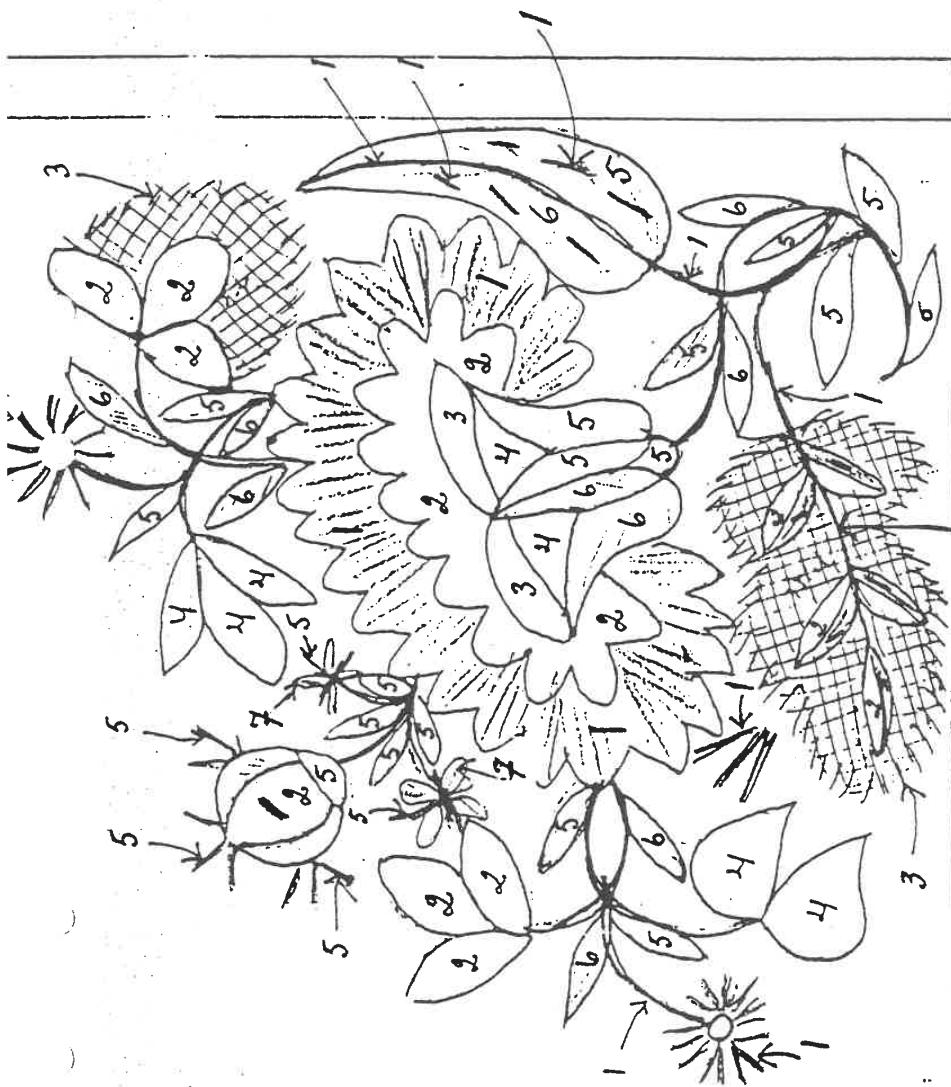
Bok

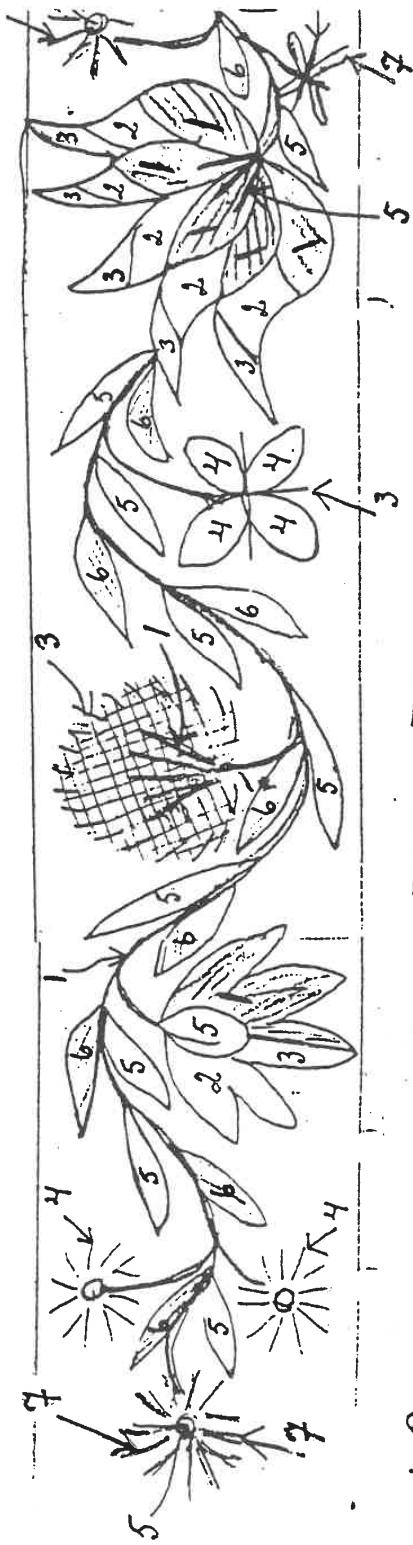
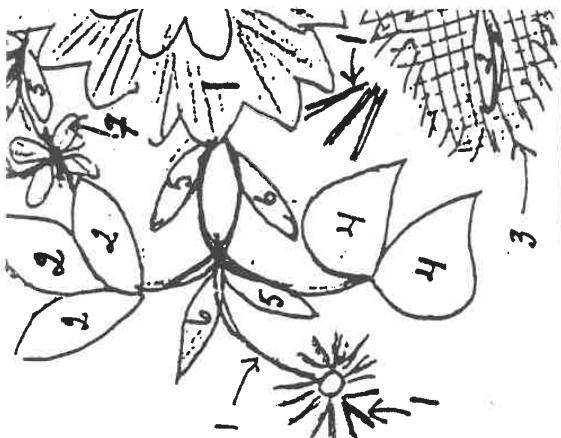
Ytterplagg

Schalar i grönt, mersiserat garn broderad med silkegarn.
Tyllschal med broderi
Okome sn, Faurås hd

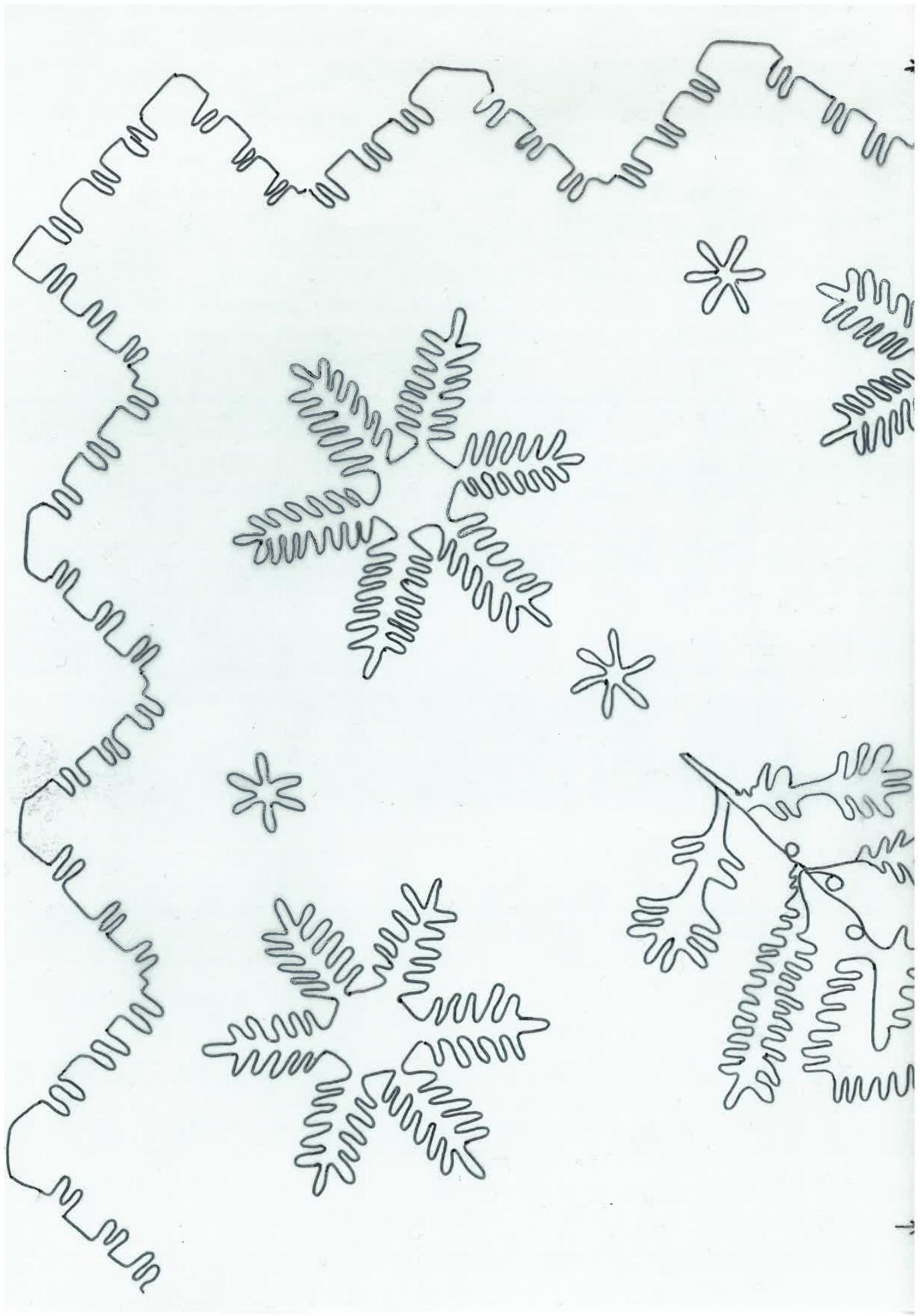

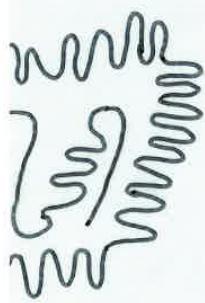
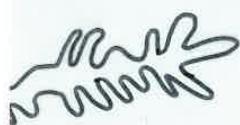
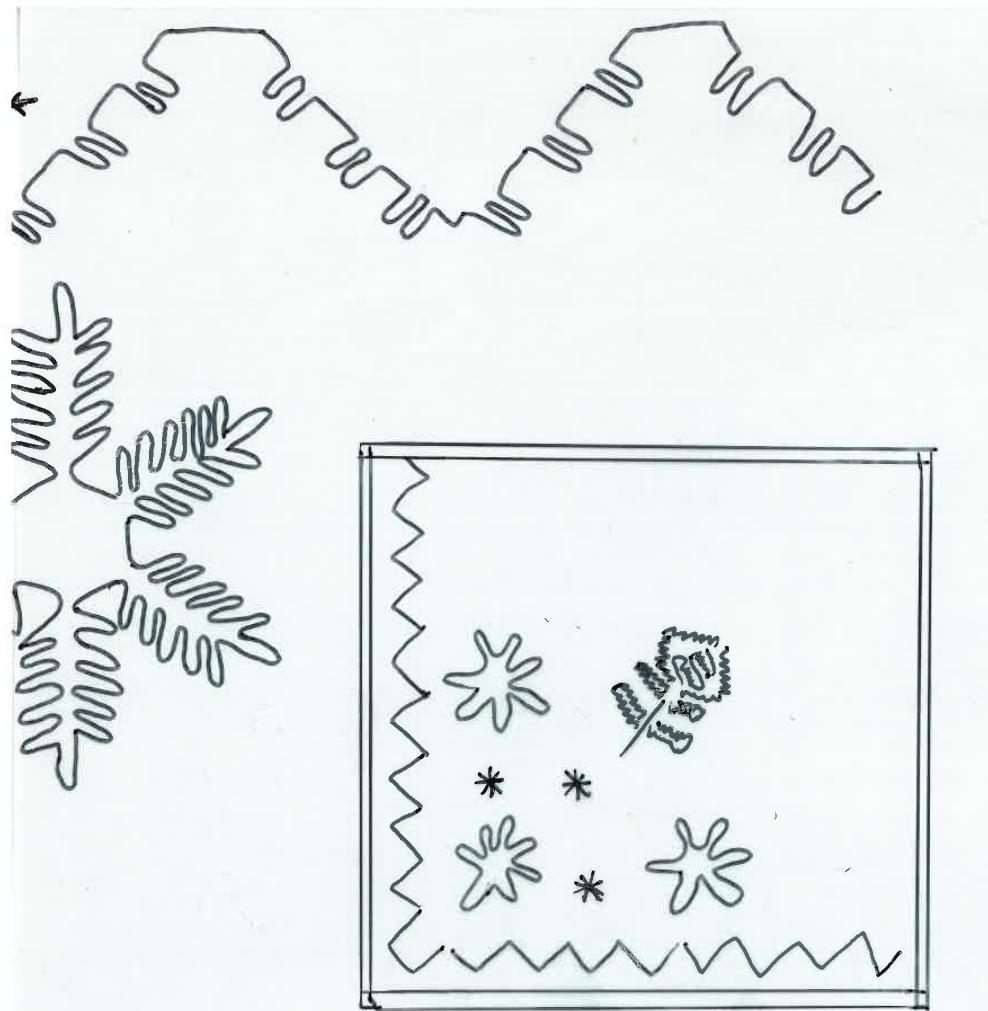

- 1 Brun
 2 Rosa
 3 Vit
 4 Beige
 5 gult
 6 lila
 7 Blodd
- alla nöjällar m/l.

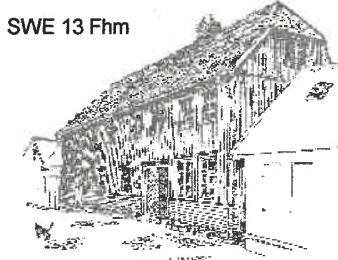
Ytterplagg

Tyllsjal från Härplinge
Höjd 97 cm x 97 cm , Fällen 2 cm
broderas (trådes) med DMC garn 3 tråd

SWE 13 Fhm

SAKORD(151)
Spänne Knäspänne
SPECIALBENÄMNING (104)
KLASSIFIKATION 1 (106)
301 291

INVENT.NR (103)
2013
ANTAL(152) SLAGORD
1
KLASSIFIKATION 2 (107)

TILLVERKNING

TILLVERKARE (381) LEVNADSÅR (171)
TILLVERKNINGSLAND (391) TILLV.LÄN (392) TILLV.KOMMUN (393)
LSK (394) HD (395) TILLV.SOCKEN (396) TILLV.ORT (398)

BESKRIVNING

MATERIAL (432)
Metall. Silver.
TEKNIK (433) TILLV.TID (471)
Pressat.
MÄTTVIKT (410) TILLSTÅND VID FÖRVÄRVET (412)
8,5 x 5,5 cm.
MODELLNAMN (413) SIGNERING (414)
AVBILDAD PERSON,ORT (434) MOTIVKATEGORI (435)

HISTORIK

FUNKTION (501) TIDIGARE SAKORD (502) ANVD.TID (571)
Folkdräktstillbehör.
BRUKARE/ÄGARE (581) KÖN/ÅR (503) TITEL (504)
Nilsson Aron
LAND (591) LÄN (592) KOMMUN (593)
Sverige
LSK (594) HD (595) SOCKEN (596) ORT (598)
Halland Årstad Okome Näraby

ANMÄRKNING

BESKRIVNING, HÄNVISNING EL. ANNAN ANMÄRKNING
(Kort. A.Ljung). Nr 2013. Spänne. - Halland. Årstad. Okome. Näraby. - 6 x 5 cm. - Vackert
knäspänne av silver till mansdräkt, rektangulär form med avsmalnande hörn samt längs ramens
mitt låga pyramidtoppar. - Tillhör Aron Nilsson, Näraby, Okome; märke L.C.

NEGATIV NR.

FÖRVÄRV

SAMTIDIGT FÖRVÄRVADE FÖREMÅL (701) DATUM (772)
Nr 2012 - 2091 utom 2031 och 2085 1943
FÖRVÄRVAT FRÅN (782) PRIS (703) VÄRD (704)
Johnsson Nils saml.
FÖRVÄRSOMSTÄNDIGHETER (702) Inköpt
TIDIGARE SAMLING OCH INVENTNR. (705) REG.DATUM (773) SIGNATUR(706)
99.12. IF.